

УДК 330

О.С. Тарасова, аспірант

Науковий керівник: С.В. Коляденко, докт. екон. наук, професор

Вінницький національний аграрний університет, Вінниця

БЕЗПЕКООРІЄНТОВАНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ BLOCKCHAIN-ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

O.Tarasova

Svitlana Kolyadenko, Dr., Prof., scientific supervisor

SAFETY ORIENTED BLOCKCHAIN TECHNOLOGY DEVELOPMENT MECHANISM IN THE DIGITAL ECONOMY

Блокчейн – це технологія зберігання та моментальної передачі великих обсягів даних у зашифрованому вигляді. Він базується на програмно-комп'ютерному алгоритмі та криптографічних системах захисту даних з використанням хеш-функцій, його перевагами є децентралізація, криптографічне підтвердження кожної транзакції чи запису, прозорість, безпека, неможливість внесення змін, обчислювальна логіка, економія часу та ресурсів.

Цифрова трансформація має неодмінно відбуватись паралельно із впровадженням таких технологій, які гарантують захист даних і унеможливають кіберзлочини. Зокрема, в Україні це може бути реалізовано на базі блокчейн-технологій.

Саме блокчейн-технології потенційно можуть дати змогу безпечно передавати й зберігати різну інформацію, убезпечивши її від втручання, відтак, вони будуть особливо актуальні у вітчизняних умовах. Впровадження технологій блокчейну та інших цифрових технологій дозволить підвищити зручність та функціональність багатьох систем і процесів, забезпечить зниження фінансових витрат й витрат на персонал, а також суттєве підвищення безпеки інформації та її прозорості.

Прикладом використання блокчейн-технології розподіленого зберігання даних з метою захисту інформації є реалізована в Україні Міністерством цифрової трансформації цифрова платформа е-урядування «Дія». Портал Дія дозволяє отримати доступ до державних послуг онлайн, а також до інформації з національних електронних інформаційних ресурсів. Також можна використовувати мобільний застосунок «Дія» з подібним функціоналом. Станом на вересень 2021 року його завантажили 6 млн українців. Загалом планується до 2024 року оцифрувати 100% усіх публічних послуг.

Вважаємо, що ці процеси справді дадуть змогу знизити рівень бюрократизації та привабити в тому числі й вітчизняних та іноземних інвесторів за рахунок спрощення процедур реєстрації бізнесу тощо.

Ефективна реалізація окреслених державою пріоритетів цифрової трансформації та створення в Україні цифрової економіки потребує впровадження ефективних заходів та проєктів, пов'язаних з розбудовою функціональних цифрових інфраструктур. В основі такої цифровізації лежать перш за все технології зв'язку, Інтернету речей та блокчейну.

На нашу думку, у контексті розвитку цифрової економіки в Україні доцільно: вдосконалити законодавче регулювання використання новітніх технологій суб'єктами господарювання та громадянами; створити сприятливі умови для розвитку ІТ-сфери як джерела новітніх технологій; забезпечити впровадження цифрових технологій у якомога ширший спектр галузей і секторів, зокрема шляхом побудови ефективної цифрової інфраструктури; скоординувати освітній та виробничий сектори, зокрема

шляхом запровадження нових освітніх програм, орієнтації на ІТ-підготовку та адаптації процесу підготовки фахівців в університетах до нових вимог на ринку праці; забезпечити суцільне покриття території України мережею Інтернет, створити умови для поширення технологій Інтернету-речей, зокрема шляхом залучення іноземних інвестицій; забезпечити використання технологій блокчейну з метою захисту даних, перш за все у таких сферах державного управління, як реєстрація майнових прав, ідентифікація особи, е-демократія; інтенсифікувати подальше оцифрування адміністративних та інших публічних послуг для громадян і бізнесу.

Реалізація цих заходів сформує інституційне підґрунтя для подальшого розвитку сфери інформаційних технологій в Україні, їх впровадження у реальний сектор економіки, а у перспективі – побудови ефективної цифрової економіки, орієнтованої на інноваційність у виробництві продукції й наданні послуг.

Цифрова економіка – це новий тип економічної системи, для якого характерне широке використання цифрових технологій на основі інновацій та їх імплементації у всі види економічної діяльності та сфери життєдіяльності суспільства. Тобто, для визнання економіки цифровою значимий не лише розвиток цифрових технологій та інновацій, а і їх впровадження й реальне використання у різних галузях і секторах національної економіки, що особливо важливо для України.

Окремими сферами людської діяльності, які перш за все трансформуються під впливом впровадження новітніх технологій і відіграють першочергову роль у контексті переходу до цифрової економіки та побудови цифрової інфраструктури, є:

1) сфера виробництва – використання цифрових платформ для ведення бухгалтерського обліку, логістики, маркетингу;

2) сфера послуг – електронний консалтинг, інтелектуальна транспортна система, електронна освіта, електронна охорона здоров'я;

3) сфера грошового обігу – інтернет-банкінг, електронні розрахунки, токенизація, використання криптовалют й інших віртуальних валют та активів;

4) сфера торгівлі – електронна торгівля, інтернет-магазини та інтернет-аукціони, використання інтерактивних веб-сайтів;

5) сфера управління та адміністрування – включає як побудову системи управління на підприємствах, так і у державному секторі: технології інтернету речей, системи збору, одержання та аналізу інформації для прийняття управлінських рішень, цифрові державні платформи, інноваційні методи управління проектами, використання технологій Big Data і Data Mining.

Література:

1. Демчишак Н. Б., Черепаня І. Р. Інструменти фінансового регулювання розвитку інформаційно-комунікаційних технологій як чинника підвищення конкурентоспроможності економіки України. Агросвіт. 2017. № 24. С. 53-59.

2. Економічна стратегія України 2030. URL: <https://strategy.uifuture.org/index.html> (дата звернення: 20.03.2020).

3. Карчева Г. Т., Огородня Д. В., Опенько В. А. Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки. Фінансовий простір. 2017. № 3. С. 13-23.

4. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80> (дата звернення: 20.03.2020).

5. Лапко О. О., Солосіч О. С. Технологія блокчейн: поняття, сфери застосування та вплив на підприємницький сектор. Бізнес Інформ. 2019. № 6. С. 77-82.